

PROGRAM DELA ZA LETO 2020

**ZA
OBČINO LITIJA**

in

OBČINO ŠMARTNO PRI LITJI

Litija, december 2019

1. Uvod

Program dela Knjižnice Litija za leto 2020 temelji na potrebah javnega zavoda oz. zakonskih določilih ter strokovnih predpisih. Upoštevati želimo tudi pobude in želje obiskovalcev, ki jih zaznavamo pri njihovem obisku.

Osnova za načrtovanje je sprejeta strategija razvoja (za naslednje 5-letno obdobje bomo sprejemali novo).

V omenjeni strategiji vseh načrtov oz. področij dela nismo izpolnili oz. realizirali.

Z doseganjem vsebinskih ciljev smo zadovoljni, žal pa nismo dosegli premika v dogovorih, načrtih za posodobitev (POVEČANJE) osrednje knjižnice v Litiji.

Zato bo to področje v letnem programu tudi večkrat omenjeno.

Program dela je zasnovan kot celota, vsebinsko, in se minimalno deli na posamezne službe, oddelke – zato tudi zajema vsa področja in vse zaposlene uslužbenke.

Delo oz. načrti so močno prilagojeni že sprejetemu proračunu Občine Litija in proračunu (v sprejemanju) Občine Šmartno pri Litiji. Na večini področij delo poteka kontinuirano oz. usklajeno s tendenco zadnjega obdobja – vse v želji, da promoviramo branje in obče zanimanje za kulturo – s poudarkom na dediščini lokalnega okolja.

Vseh dogodkov in dejavnosti ne moremo vključiti v plan, saj se knjižnica odziva na pobude in tako se povezave krojijo med letom.

Podatki:

Knjižnica Litija

Parmova ulica 9

1270 Litija;

Telefon 01 8990 580; 051 395 090

Spletni naslov: www.knjiznica-litija.si;

Vodstvo:

Andreja Štuhec, direktorica (2017 - dec. 2021)

Svet zavoda: (2017- sept. 2021)

Predsednica: Aleksandra Mavretič,

Člani: Karlo Lemut, Boštjan Toplak, Marta Kmetič, Marija Osolnik Bajde, Erna Jurič, Joža Ocepek

1.1 Funkcije Knjižnice Litija

Knjižnica Litija je splošna knjižnica in deluje na območju Občine Litija in Občine Šmartno pri Litiji. Skladno z Zakonom o knjižničarstvu knjižnica zbira, obdeluje, hrani, vzdržuje, predstavlja in posreduje knjižnično gradivo in informacije, omogoča dostop do elektronskih virov informacij, sodeluje v vseživljenjskem učenju, pridobiva in izobražuje uporabnike knjižnice, izvaja informacijsko opismenjevanje, organizira posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, izvaja medknjižnično izposajo in si prizadeva s številnimi akcijami in oblikami za širjenje bralne kulture. Dejavnost splošne knjižnice je nepridobitna. Posamezniku omogoča dostop do različnih informacij, ki jih potrebuje v vsakdanjem življenju, posreduje mu kulturne vrednote in spodbuja k samostojnemu pridobivanju znanja.

Posebna in razpoznavna naloga knjižnice je tudi zbiranje, obdelovanje in posredovanje ter popularizacija domoznanskega gradiva, ki ga izvajamo v domoznanskem oddelku.

Potencialni uporabniki knjižnice so torej vsi prebivalci območja, ki ga knjižnica s svojo dejavnostjo pokriva, in srednješolci iz drugih krajev, ki se šolajo na litijski gimnaziji in srednješolskih in visokošolskih oblikah Izobraževalnega centra Geoss. To je že okoli 21.000 prebivalcev. Knjižnica ima včlanjenih približno 25 % prebivalstva.

Dejavnost knjižnice prepleta pomembna področja: kulturo, izobraževanje, informiranje ter vzgojo in organizacijo prostega časa.

Knjižnica izvaja svojo dejavnost v 2 (dveh) stacionarnih enotah: Litija in Šmartno pri Litiji ter v enoti potujoča knjižnica z 11 izposojevališči oz. kolekcijami; Občina Litija: Jevnica, Vače, Hotič, Sava, Polšnik, Dole, Gabrovka; Občina Šmartno pri Litiji: Primskovo, Kostrevnica, Dom Tisje, Štangarske poljane.

V osrednji knjižnici v Litiji izvajamo **skupne naloge za celotno mrežo knjižnice**: strokovno in organizacijsko vodenje zavoda, nabavo novega knjižničnega gradiva in strokovno obdelavo le-tega, računovodska, kadrovska, upravna dela, medknjižnična izposoja, priprava na prireditve, obveščanje, domoznanske aktivnosti in promocija knjižnične dejavnosti.

V dveh enotah oz. izposojevališčih pa vse ostale dejavnosti (izposoja, vračilo gradiva, delo z uporabniki, prireditve, ogleda in predstavitve, dostop do interneta, mentorstvo, usposabljanje, ...).

Dejavnost knjižnice se financira:

1. Iz javnih virov:

- občini ustanoviteljici (Občina Litija: 73,6 %, Občina Šmartno pri Litiji 26,4 %);
- Ministrstva za kulturo RS (gradivo, nakup IKT – razpisi, pozivi);
- sredstva, s prijavi na razpise (občine, druga ministrstva).

2. Iz nejavnih virov:

- nejavni prihodki za opravljanje javne službe (lastni prihodki: članarina, zamudnina),
- sredstva sponzorjev in donatorjev,
- prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu (oddajanje prostora, prodaja knjig, izdelkov).

1.2 Poslanstvo Knjižnice Litija in njena vizija

Želimo biti hiša kulturnega izražanja in stičišče vseh generacij, ki bi gradila mostove med kulturami in dediščino.

Omogočamo dostop do knjižničnega gradiva, informacij, znanja, kulture in druženja. Posebej skrbimo za zbiranje, hranjenje in ponudbo gradiva lokalnega okolja, pišemo zgodbe, izdajamo knjige, da ne bi izgubili pomembnih in dragocenih spominov.

Izvajamo programe za spodbujanje bralne pismenosti, informacijsko opismenjevanje, vseživljenjsko učenje in medgeneracijsko sodelovanje ter pri tem aktivno sodelujemo z uporabniki knjižnice. Vabimo v odprt prostor za srečevanja različnih motivov, druženje, igro, ustvarjalnost, izmenjavo mnenj.

Zaposleni smo srce knjižnice, upoštevamo mnenje sodelavcev, spoštujemo drug drugega, se izobražujemo in spodbujamo timsko delo.

S svojimi storitvami podpiramo občinske razvojne strategije in povezujemo ustanove v lokalnem in širšem okolju.

Naša vizija:

Želimo ostati prijazna in dostopna knjižnica, ki bo uporabnikom dvigovala kvaliteto življenja, omogočala izobraževanje, prijetno zapolnjevala prosti čas in širila kulturno obzorje.

V lokalni skupnosti se želimo z raznoliko ponudbo približevati kar najširšemu krogu prebivalcev v želji, da bi uporabljali našo knjižnično zbirko in storitve.

Trudili se bomo za razpoznavnost, ozaveščali bomo o potrebi, koristnosti in nepogrešljivosti našega delovanja v okolju za sedanjí in bodoči kulturni in duhovni razvoj.

Plan: v letu 2020 bomo sprejemali novo strategijo razvoja za nadaljnjih 5 let – osvežili bomo tudi vizijo, saj želimo, da bi ta spodbudno in razvojno vplivala na delovanje knjižnice.

1.3 Povzetek strateškega programa in ciljev od 2014-2019

Po preučitvi zastavljenih ciljev v strategiji, ugotavljamo:

- Nakup gradiva se postopoma povečuje – žal počasi (knjižnična lastna sredstva), a vendarle;
 - Kazalci izposoje in preverbe le-teh med letom so kazali povišanje izposoje, obiska in članov glede na predhodna obdobja, ko so se ti vztrajno nižali.
 - zastavljenih ciljih v strategiji ugotavljamo, da večine, povezane s finančnimi vložki, žal nismo dosegli.
 - Zadovoljni smo z dobro notranjo organizacijo in procesi dela,
 - ohranili smo visoko motiviranost zaposlenih uslužbencev; večini je delo v knjižnici poslanstvo, ne služba;
 - ocenjujemo stalen in pozitiven vpliv knjižnice na utrip kulture, izobraževanja in informiranja v lokalnem okolju – knjižnica je deležnik rasti razvoja kulture in zavesti med populacijo;
 - zadovoljstvo uporabnikov in obiskovalcev knjižnice z njenimi storitvami.
- **NEGATIVNO:** nismo dosegli premikov v lokalni skupnosti glede reševanja prostorske problematike za osrednjo knjižnico v Litiji.

2. Ključni cilji za leto 2020

Cilj	Plan 2020
Število ur odprtosti – ostane nespremenjeno	5.000
Zaloga gradiva	100.000
Nakup/prirast gradiva	3.800
Obisk – ohranjanje	120.000
Izposoja	280.000
Prireditve	300
Člani	5.200

2.1 Upravljanje s knjižnično zbirko

Kvalitetna in primerna knjižnična zbirka je temelj našega dela. V zvezi z njo je močno povezan letni nakup, kjer si prizadevamo postopoma dvigovati količino, oz. kupiti dovolj veliko število izvodov posameznih naslovov. Knjižnica želi pritegovati tudi mlajše, aktivnejše bralce, zato gradimo tudi primerno zbirko e-naslovov z licencami Biblosa.

V lastni mreži se močno aktiviramo za primerno preusmerjanje gradiva na lokacije potujoče knjižnice; izbor gradiva zanjo pa je osredotočen na mladino. Pri tem upoštevamo lastnosti in potrebe posameznega okolja.

V Krajevni knjižnici Šmartno je opravljena konverzija gradiva in izposoja poteka z RFID načinom.

S kazalci uspešnosti bomo zasledovali: nakup in odpis, zalogo gradiva, izposajo (na dom, medknjižnično in notranjo), obisk (zaradi izposoje, prireditve in uporabe knjižnice).

2.2 Izboljšanje dostopnosti knjižničnih storitev in razvoj novih storitev za uporabnike

Dostopnost do storitev in gradiv postaja vse bolj aktualen problem za našo knjižnico, v katerem je navzočih več dimenzij.

Prva je sam prostor osrednje (pa tudi krajevne knjižnice), ki ni primeren za gibalno ovirane, starejše in tudi najmlajše ne (varnost hoje po stopnicah). Potrebovali bi pripomočke oz. načine za premostitev težavnega dostopa do knjižnice.

Druga dimenzija je premalo prostora za ponudbo gradiva. Le-to se sedaj (ne le dvojnice in dodatni izводи) nahaja v skladiščih in ne v prostem pristopu. Knjižnica ima na voljo 660 m², po standardih bi potrebovala dvakrat toliko.

Tretja dimenzija je dobro organizirana mreža knjižnice – z dvema enotama in koleksijsko potujočo knjižnico. V tej sta dve izposojevališči dobro organizirani (Gabrovka in Vače), za druga pa si želimo izboljšati pogoje.

Razvijanje novih storitev za uporabnike poteka v sodelovanju s črpanjem idej pri drugih knjižnicah (dobre prakse), ki pa jih žal ne moremo preslikati v domače okolje: to ne dopušča infrastruktura oz. navadno ni potrebnih finančnih sredstev. Se pa trudimo s pilotnimi projekti, kjer skušamo ponuditi novosti. Vse tudi niso dobro sprejete.

2.3 Notranja organiziranost in kadri

Menimo, da je notranja organiziranost in sistemizacija dela primerna naši dejavnosti, razvejanosti in številu zaposlenih.

Želeli bi si polno zaposlitev poslovne sekretarke, ki opravi veliko dela v domoznanski dejavnosti in digitalizaciji.

V letu 2020 bomo uvedli nov klasifikacijski sistem shranjevanja dokumentacije, za kar se bo potrebno izobraževati in sprejeti nekatere nove postopke v poslovanju.

Nasploh je izobraževanje zelo pomembno – tako na strokovnem kot informacijskem področju. Ne smemo zanemariti tudi vidikov dela s strankami, uporabniki...

2.4 Sodelovanje in promocija

Če želi knjižnica uvajati novosti in dosegati dobre rezultate pri poslovanju in biti uspešna v očeh

uporabnikov, se mora nujno povezovati z drugimi organizacijami (knjižnicami), črpati dobre ideje za delo tam, kjer so izkušnje in znanje.

Pri tem pa ne bomo pozabili na specifiko okolja, kjer delujemo, in na naše posebnosti, ki jih obiskovalci cenijo in jim že zaupajo.

Promocijo knjižnične dejavnosti bomo usmerjali na ciljne skupine, kjer opažamo upadanje zanimanja za branje in obiskovanje naših prireditev. To so najstniki, pa tudi aktivni zaposleni. Nadaljevali bomo s kvalitetnimi vsebinami, odmevnimi gosti, ki bodo gradili mostove h knjigam in z nami utrjevali bralno kulturo.

Zato bomo namenili tudi več programskih sredstev, koristili bomo interaktivne moderne komunikacijske tokove.

3. FINANČNO POSLOVANJE V LETU 2020

Načrtujemo javna sredstva za plače in materialne stroške s storitvami v višini:

282.000 Občina Litija

in 108.510 Občina Šmartno pri Litiji

Namenska sredstva za gradivo:

Občina Litija: 37.700

Občina Šmartno pri Litiji: 13.500

21.950 – namenska sredstva Ministrstva za kulturo RS

Skupaj za gradivo: 83.150 EUR

Investicije:

Knjižnica za investicijsko vzdrževanje načrtuje 14.000 EUR (10.000 za osrednjo knjižnico v Litiji in 4.000 za krajevno knjižnico Šmartno). Podrobneje je poraba oz. načrt porabe investicijskih sredstev opisana v poglavju 4.3.4. Investicije.

Knjižnica ima tudi t. im. lastna sredstva – sredstva zamudnin, članarin in drugih prihodkov od dejavnosti; načrtujemo jih okoli 24.000 EUR.

Finančni načrt s pojasnili je posebna priloga in je uravnotežen tako glede prihodkov in odhodkov, kot tudi glede razmerij dotacij iz občin ustanoviteljic.

4. Program dela za Knjižnico Litija v letu 2020

Vsa dejavnost knjižnice je namenjena uporabnikom. Zagotavlja jim:

- pod enakimi pogoji vsestransko uporabo vsega knjižničnega gradiva in informacijskih virov,
- dostopnost do vsega knjižničnega gradiva,
- brezplačno udeležbo na prireditvah,
- ustrezen obratovalni čas knjižničnih enot.

Svojo strokovnost bomo krepili na področju dela z uporabniki in pri delu z novimi tehnologijami v njihovo korist. Zasledovali bomo tudi trende razvoja v stroki in jih skušali v največji možni meri uveljavljati na območju našega delovanja.

4.1 UPRAVLJANJE KNJIŽNIČNE ZBIRKE

Knjižnica Litija ima kvalitetno in bogato knjižnično zbirko, ki vsebuje okoli 100.000 enot knjig, periodike in neknjižnega gradiva. Poleg tega lahko z gotovostjo zapišemo, da je v knjižnici najmanj 30.000 neinventariziranega domoznanskega gradiva (članki, letaki, sivi tisk, plakati, obvestila...), ki jih skladno z zmožnostmi obdelujemo, popisujemo in katalogiziramo.

Obrat gradiva se giblje med 2,8-3 krat letno, kar ni veliko, a aktualni del gradiva se gotovo izposodi več kot trikrat. Zbirko bogatimo z nakupom, delno z darovi, neaktualno gradivo pa tudi odpisujemo.

4.1.1 Temeljna zbirka

Temeljna zbirka oz. zaloga je odvisna od števila prebivalcev. Knjižnica naj bi imela 4 izvode knjig/1000 prebivalcev in 0,4 izvode neknjižnega gradiva na 1000 prebivalcev. Knjižnica Litija ima zalogo večjo od priporočil standardov (že presegamo 100.000 enot). Del zbirke se ne izposoja pogosto (domoznanstvo, zbrana dela, klasika), vendar je za nas pomemben.

V dogovoru z Društvom slovenska filatelistična akademija in Narodnim muzejem Slovenije smo se odločili za prenos gradiva SFA v muzejski fond, saj bo na ta način bolje uporabljano in dostopno uporabnikom.

Zalogo zmanjšujemo z odpisi – gradivo izločamo skladno s predpisi (zaradi zastarelosti, poškodb, izgub – delno pa tudi zaradi prostorske stiske naše knjižnice).

Skrbimo, da ostaja v mejah teh števil, zato izločamo okoli 3000 enot gradiva letno.

Odpisano gradivo knjižnica ponudi drugim knjižnicam, nato pa uporabnikom v bukvarni; ker ga uporabniki ne 'kupujejo', ga ponudimo brez plačila.

V sklopu bukvarne knjižnica ponuja druge izdaje (Regrat in druge naslove, ki jih je izdala). Izkupiček je namenjen promociji branja oz. nakupu novih knjig.

4.1.2 Nabava in obdelava knjižničnega gradiva

Knjižnica dopolnjuje temeljno zalogo z nakupom, darovi in zamenjavo.

Bistvenega pomena za kvaliteto, pestrost in količino zbirke predstavlja **nakup novega gradiva**.

Darove v knjižnici namenimo za zamenjavo obrabljene in poškodovanega gradiva.

Za zamenjavo (z nakupom ustreznega naslova) poskrbijo člani v tistih primerih, ko izgubijo gradivo.

Nakup je opredeljen v dokumentu **Letni načrt nakupa gradiva 2020** (objavljen na domači strani knjižnice). V skladu z njim pripravimo tudi vlogo za javni poziv, ki ga razpiše Ministrstvo za kulturo RS.

Standardi predpisujejo, da ima knjižnica ustrezen prirast gradiva, če kupuje 250 knjig/1000 prebivalcev letno oz. 25 enot neknjižnega gradiva na 1000 prebivalcev.

Knjižnica Litija je skladno s finančnimi zmožnostmi pripravila vlogo za 3.725 enot gradiva, kar pomeni 178 enot na 1000 prebivalcev.

Nakup izvajamo v osrednji knjižnici za celotno mrežo; skrbno razporejamo izvode in naslove, pri tem upoštevamo kriterije razporejanja glede na količino (enote) in vsebino (naslove) ter financiranje (Litija/Šmartno).

Letni nakup 2020	Litija	Šmartno	Skupaj
Število prebivalcev	15.356	5.603	20.959
Knjižno gradivo (knjige in revije)	2.558	917	3.475
Neknjižno gradivo (12 enot na 1.000 preb.)	184	66	250
Skupaj enot - izvodov	2.742	983	3.725
Načrtovana vsota	58.990	21.160	80.150
Načrtovana poprečna cena	21,51	21,52	21,52
Delež občin 62 %	36.700	13.500	50.200
Delež državnega proračuna 25 %	14.683	5.267	19.950
Lastni delež 13 %	7.607	2.393	10.000

Vsebinsko (Litija: 100 %, Šmartno 36 %)

Nakup po vsebini, lokaciji in naslovih	Skupaj naslovi	Litija naslovi	Šmartno naslovi
leposlovje 40%	968	968	339
za odrasle 65%	629	629	220
za otroke in mladino 35%	339	339	119
poučno gradivo 60%	1.453	1.453	508
za odrasle 70%	1.017	1.017	356
za otroke in mladino 30%	436	436	152
Skupaj	2.421	2.421	847
za odrasle 70%	1.695	1.695	593
za otroke in mladino 30%	726	726	254

Količinsko (Litija: 73,6%, Šmartno 26,4 %)

Nakup po količini (izvodi) in lokaciji	Skupaj izvodi	Litija izvodi	Šmartno izvodi
Leposlovje	1.490	1.490	394
poučno gradivo	2.235	2.235	589
Skupaj	3.725	2.742	983

Osnovni cilj je s primernim nakupom povečati dostopnost gradiva in članstvo. Razmerja med naslovi (leposlovje/poučno) so v skladu s stroko, količinsko pa se bomo trudili nakup povečevati. Še naprej bomo bralcem omogočali uporabo e-knjig na portalu Biblos – naš cilj je kupiti vsaj 150 licenc letno.

Obdelava gradiva (vsebinska: vpis, katalogizacija, razporejanje ter zaščita, oprema) poteka v osrednji knjižnici za celo knjižnično mrežo.

Občini ustanoviteljici po razmerju financirata tudi delovanje tretje enote – potujoče knjižnice, ki deluje na območju obeh občin.

4.1.2.1 Domoznanska zbirka

Za domoznansko zbirko gradiva Knjižnice Litija je pomembno nadaljnje dopolnjevanje z gradivom (novi izidi, iskanje po bukvarnah):

- a) pridobivanje, digitalizacija in katalogizacija domoznanskega gradiva;
- b) digitalizacija gradiva iz zasebnih zbirk in promocija (za uporabo) teh zbirk javnosti;
- c) nakup pomembnih publikacij za knjižnico (izvirniki, faksimili, ponatisi, prevodi).

Drugi vsebinski načrti domoznanskega oddelka 2020:

- a) nadaljevanje z vnosom osebnosti na bibliografski leksikon osrednje Slovenije **OBRAZISRCASLOVENIJE.SI** (ta je viden tudi na portalu Znani Slovenci);
- b) promocija spominskih dogodkov oz. obletnic oseb s predstavitvenimi večeri: Milan Borišek,
- c) Savske legende – zapisovanje zgodb, objava, raziskovanje in sodelovanje z U3 in Lila
- d) izdaja promocijskih brošur in knjig (tudi v digitalni obliki);
- e) priprava bibliopedagoških ur v sodelovanju z domačimi šolami;
- f) nadaljnje raziskovanje v projektih dediščine (Zgodbe šmarskih hiš, Zgodbe šmarskih usnjarjev) – za leto 2020 načrtujemo izvedbo Zgodbe litijskih in šmarskih furmanov;
- g) sodelovanje pri pripravi spominskih, prazničnih slovesnosti za obe občini;
- h) delo na spletnem portalu Kamra (vnos novih digitalnih zgodb ter promocija).

9

4.1.3 Izposoja gradiva

Izposojo knjižničnega gradiva bomo spodbujali z različnimi promocijami in prireditvami za ciljna občinstva. Predvsem se bomo trudili pri mladih (najstniki) in aktivnih zaposlenih.

Prizadevali si bomo, da bo uporabnikom na voljo gradivo, ki ga potrebujejo za delo, izobraževanje in kulturno rast.

Cilj: želimo spet dosehati 250.000 skupne izposoje (na dom, medknjižnično in v čitalnico oz. uporabo v knjižnici).

4.1.4 Informacijska služba

Ta osnovna (brezplačna) storitev knjižnice zagotavlja uporabnikom posredovanje informacij in bibliopedagoško delo oziroma usposabljanje uporabnikov za uporabo knjižnice (učenje za uporabo javnih katalogov, posredovanje informacij o gradivu in iz gradiva, priprava seznamov, itd.).

Informacijsko službo izvajamo v vseh enotah, izvajajo jo zaposleni strokovni delavci – informacije so lahko enostavne ali kompleksne (poizvedbe, analize, primerjave, izpisi). Za slednje se porabi več časa in virov.

Informacijsko službo izvajamo v knjižnici osebno, dopisno, telefonsko. Ocenjujemo, da bomo posredovali okoli 3.500 do 4.000 informacij v Litiji in okoli 2.000 informacij v Šmartnem.

4.1.5 Člani, uporabniki

Aktivni člani so tisti člani, ki si vsaj enkrat letno izposodijo gradivo in plačajo članarino (razen mladih in oproščenih), seveda pa uporabljajo tudi druge storitve knjižnice.

Želimo imeti vsaj 25 % včlanjenih prebivalcev – to je 5.200 članov.

Z akcijami za spodbujanje članstva bomo nekajkrat letno omogočili brezplačen vpis (svetovni dan knjige – noč knjige; dan splošnih knjižnic).

Ponudili bomo tudi možnost darilnih bonov za članarino.

UPORABNIKI so tisti obiskovalci, ki potrebujejo naše storitve (lahko le berejo, pridejo na prireditve, kopirajo dokumente, dostopajo do naših zbirk na spletu itd.) – ni pa nujno, da so naši člani. Ocenjujemo, da je teh precej več kot članov, a jih zaradi varstva podatkov ne moremo evidentirati. Ločimo uporabnike fizičnih in virtualnih storitev. Lahko jih imenujemo tudi obiskovalci, saj knjižnice lahko obiskujejo tudi zaradi »nekulturnih« razlogov – najem prostorov, itd.

Načrtujemo **120.000 uporabnikov na vseh oblikah fizičnega obiska** (izposoja na dom, uporaba računalnikov, čitalnic, obisk prireditev, gostujočih društev in obiskovalcev).

Virtualni obisk knjižnice zajema obiske spletnih strani – domača stran, bibliografski leksikon, zbirke z oddaljenim dostopom, Kamra itd. Po analizi statistik menimo, da nas bo obiskalo med **30 in 40 tisoč virtualnih obiskovalcev**.

4.2 Izboljšanje dostopnosti knjižničnih storitev in razvoj novih storitev za uporabnike

Knjižnica Litija že dalj časa opozarja na potrebe po prilagoditvi (širitvi) prostorov osrednje knjižnice v Litiji. Oddelki so postali zelo zasičeni in prisiljeni smo iz prostega dostopa umikati tudi aktualno gradivo, saj ga ni več mogoče ponuditi uporabnikom. Začasne rešitve odmikanj gradiv v skladišča niso primerne. Dodatnih knjižnih polic ni mogoče dodajati.

Predvsem je pereč problem v dostopnosti oddelka za odrasle v nadstropju knjižnice za gibalno ovirane.

V letu 2020 bomo aktivnosti za reševanje naših prostorskih težav nadaljevali s predstavitvami ustanoviteljem.

Ljubljanska občina kandidira za Evropsko prestolnico kulture 2025 – podpirajo jo obljublanske občine. Občini Litija in Šmartno pri Litiji bomo predstavili idejo, da je leto 2025 primeren in zadnji čas za ureditev – povečanje – osrednje knjižnice v Litiji.

Knjižnica potrebuje:

- ustrezen dostop do prostorov in gradiva za gibalno ovirane,
- ustrezne sanitarije,
- prostor za mirno učenje (študij),
- več prostora za mladostnike,
- večjo časopisno čitalnico,
- večji sprejemni prostor z izposojevalnim pultom (obiskujejo nas ljudje na invalidskih vozičkih in mamice z otroškimi vozički),

- več kot 1.200 m² prostora (ker je to normativ za knjižnico z 10.000 potencialnimi uporabniki – mi jih imamo 21.000 – delujemo pa na 660 m²).

Knjižnica potrebuje tudi energetska sanacijo (najmanj izolacijo podstrešja).

4.2.1 Čas odprtosti za uporabnike

Odprtost knjižnic v letu 2020 ostaja nespremenjena.

Odprtost v potujoči knjižnici se prilagaja ritmu in urnikom šol oz. dinamiki terena pa tudi zmožnostim naših zunanjih sodelavk.

Prilagodili smo čas odprtosti v krajevni knjižnici Šmartno – en dan je knjižnica zaprta – še vedno pa zadovoljujemo predpisano odprtost po uredbi (oz. 12 ur več kot je minimum). Skupen čas odprtosti se je znižal za 200 ur letno.

OBRATOVALNI ČAS 2020 – število ur			
Občina Litija	Enota	Tedensko	Letno
Minimalni obseg obratoval. časa po uredbi: 8 ur dnevno, 5 dni v tednu, ob sobotah 5 ur; skupaj: 45 ur / teden	KNJIŽNICA LITIJ	53,00	2.700
Občina Šmartno			
Minimalni obseg obratovalnega časa po uredbi: 15 ur tedensko do 6.000 prebivalcev	KNJIŽNICA ŠMARTNO	27,00	1.430
Potujoča knjižnica (10 krajev) – obe občini	Kolekcijska potujoča Knjižnica	21	840
SKUPAJ:		101	4.970

11

V mesecu juliju in avgustu velja poletni delovni čas (**priloga II.**)

V skladu s Pravilnikom o obratovalnem in delovnem času Knjižnice Litija na dan pred praznikom 24. december in 31. december velja obratovalni čas sobote. Knjižnica Litija in Šmartno pri Litiji bosta zaprti en delovni dan (v avgustu ali septembru), zaradi strokovnega izpopolnjevanja.

Termin bomo uskladili s svetom zavoda.

4.2.2. Prilagajanje prostorov knjižnic potrebam uporabnikov

V knjižnici se zavedamo nujnosti spremembe prostorov in opreme, da bodo po meri uporabnikov. Žal zaradi utesenjenosti in arhitekturnih danosti ne moremo uvesti veliko sprememb.

Gradivo bomo uporabnikom prinašali v pritličje, če sami ne morejo v nadstropje.

Prostore bo nujno **prilagajati gibalno oviranim**, kar ne bo mogoče brez temeljitih sprememb (odpravo nadstropij – tako v Litiji kot v Šmartnem). V trenutnih razmerah tega cilja ne moremo dosežati.

Smo pa že pridobili informativno ponudbo za vgradnjo osebnega dvigala – investicija je ocenjena na 55.000 EUR. Je pa problematično dejstvo, da izgubimo nekaj prostora ob tem gradbenem posegu – spremeniti bi bilo potrebno tudi postavitev gradiv oz. zasnovati drugačno organizacijo poti v knjižnici.

V vseh naših knjižnicah prostorske danosti ne dopuščajo večjih sprememb, dodatkov, kar je za zasledovanje sprememb pri uporabnikih knjižnice nesprejemljivo.

4.2.3 Delo z uporabniki

Splošne knjižnice v okviru javne službe so dolžne organizirati tudi posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture¹.

Izvajali bomo že uveljavljene in dobro sprejete programe. Nekateri so nacionalni, drugi potekajo na nivoju regij (povezovanje knjižnic), nekateri so naši lastni.

PROGRAM ZA MLADE DO 15. LET

Na območju naše knjižnice je približno 5000 mladih do 15. leta starosti.

Knjižnično dejavnost izvajajo tudi šolske knjižnice, mi pa jo dopolnjujemo oz. smo ključni na področju predšolskega obdobja in pričetkov opismenjevanja.

V letu 2020 bomo obdržali uveljavljene oblike dela z mladimi.

URA PRAVLJIC

- Izvedba enkrat na dva tedna v popoldanskem času za predšolske otroke v Litiji in Šmartnem, uro pravljic dopolnjuje ustvarjalna delavnica vezana na pravljico; enkrat mesečno pravljica obišče izposojevališče na Vačah in v Gabrovki (po dogovorih pa še v drugih izposojevališčih: Hotič).
- IGRALNA URA – **ново iz 2019**
Knjižnična zbirka igrač – igroteka – je deležna občasne promocije. Strokovne delavke pripravijo igralno uro, kjer predstavijo kvalitetne igrače in njihove značilnosti, namen. Nanje povabijo predvsem starše.

VRTEC NA OBISKU V KNJIŽNICI

- Predstavitveni ogled knjižnice s pravljico uro, mesečni obiski skupin po dogovoru, ustvarjalna delavnica s pomočjo knjige – v obeh enotah knjižnice. Obiski so namenjeni predvsem prvim poučnim pedagoškim uram.

OBISK KNJIŽNIČARKE V VRTCU

- Za to obliko se navdušujejo vrtci, ki so oddaljeni od krajevnih središč in težje obiščejo knjižnico. Po dogovoru vrtčevske skupine obišče knjižničarka; tematske urice s pravljico in knjižno vzgojo. Za knjižnico je sicer pomembnejši obisk v knjižničnih prostorih, a tudi ta oblika je dobrodošla in širi bralno kulturo med predšolskimi otroki.

UGANKA MESECA

- Enkrat na mesec za mlade reševalce sestavimo uganko in jo razpošljemo v vse osnovne šole in obe enoti knjižnice. Ob koncu meseca izžrebamo 3 reševalce in jim podelimo knjižne nagrade.

ŠOLA NA OBISKU V KNJIŽNICI (biblio-pedagoška ura)

- Vsak šolski razred naj bi vsaj enkrat letno organizirano obiskal splošno knjižnico, kjer bomo poudarjali predvsem njihovo samostojnost in učenje za uporabo virov (tako elektronskih kot knjižnih).
Šolskemu obisku lahko pripravimo tudi tematsko učno uro, ogled razstave in druge obogatitve učnega procesa - odziv je zelo odvisen od pedagoških delavcev.
- GOST(I) V KNJIŽNICI – v Litiji, Šmartnem ali enoti kolekcijske potujoče knjižnice (pesnik, pisatelj v knjižnici, ilustrator, nenavadni ustvarjalec – spodbujanje strpnosti, etičnosti med otroci.) Prireditve vežemo na obletnice, spominske dneve (Andersenov dan, svetovni dan knjige, Prešernov rojstni dan, itd.). Povezujemo jih s knjigami.

¹ Vse prireditve v knjižnici morajo biti v skladu z Zakonom o knjižničarstvu in v skladu z Uredbo o osnovnih storitvah v knjižnicah brezplačne.

KNJIŽNIČARKA NA OBISKU V ŠOLI

- Zaradi krčenja sredstev za programe se šolske skupine vse težje odločajo za obiske knjižnice. Knjižnica skuša približati dejavnost z obiskom – podružničnih – šol: predstavljamo knjižne novosti, izbrano tematiko, ki jo obravnavajo, povemo zgodbo.
- **BRANJE S TAČKAMI POMAGAČKAMI**
Program, ki ga izvajamo z Društvom Tačke pomagačke, je namenjen oklevajočim bralcem, otrokom z bralnimi težavami. Enkrat tedensko med šolskim letom v knjižnici v družbi s kužkom bereta dva otroka.

POVEZOVANJE**POVEZOVANJE VRTCEV IN OSNOVNIH ŠOL S KNJIŽNICO**

- priprava prireditve, razstave oz. izvajanje različnih dejavnosti v knjižnici

POVEZOVANJE Z DRUGIMI JAVNIMI ZAVODI NA OBMOČJU OBČIN (za odrasle in otroke):

- kvalitetno in dobro uveljavljeno je sodelovanje z Glasbeno šolo Litija-Šmartno (priprava skupnih prireditev)
- skupne prireditve z ZKMŠ Litija, JSKD OI Litija in JZ Bogenšperk.

LITERARNE IN LIKOVNE DELAVNICE za mlade potekajo občasno, spremljamo različne literarne razpise in spodbujamo k sodelovanju.

PROJEKTI**»RASTEM S KNJIGO«**

V sodelovanju z Ministrstvom za kulturo in Ministrstvom za šolstvo bodo splošno knjižnico obiskali vsi sedmošolci na našem območju, pridružujejo se jim še prvi letniki gimnazije. Po nacionalnem programu jim predstavimo delovanje knjižnice in njeno organizacijo, v litijski knjižnici omogočimo srečanje z ustvarjalcem, avtorjem in predstavimo njegovo/njeno delo. Za šolsko leto 2019/20 je bilo pripravljeno srečanje z ustvarjalko Ido Dolšek v Šmartnem, za Litijo in Gradec pa srečanje z Janjo Vidmar. Otroci berejo knjigi: Elvis Škorc (7. Razred) ter V napačni zgodbi (gimnazijci).

SLOVENSKI Mega KVIZ

Knjižnica Litija spodbuja k reševanju slovenskega Mega kviza za otroke, ker se ta izvaja preko spleta; poteka v sodelovanju z Mestnim muzejem Ljubljana (kjer so pripravili razstavo Knjiga.Znanje.Razum – v znamenju Abecednika in Katekizma (P. Trubarja) ter izida Slave vojvodine Kranjske.) Knjižnica nudi pomoč pri reševanju kviza - ta poteka od oktobra 2019 – maja 2020.

POLETAVCI – Poletni bralci

V sodelovanju z Mestno knjižnico Ljubljana bo naša knjižnica pripravila akcijo spodbujanja branja med počitnicami (30 dni 30 minut branja). Projekt ima tudi nagrade (majice, žrebanje glavne nagrade) in zaključno prireditev, ki jo bomo pripravili v sklopu Festivala za medgeneracijsko sodelovanje v septembru.

BRALNA ZNAČKA

Knjižnica Litija organizira projekt bralna značka za osnovnošolce, izvaja jo v sodelovanju s šolskimi knjižnicami osnovnih šol obeh občin. Šolam ponujamo možnost poročanja o prebranem gradivu v naših knjižnicah. Učenci, ki zaključijo bralno značko, prejmejo bralno majico; takšna nagrada je edinstvena v Slovenji. Tudi ob spodbudah šolskih knjižničark, ki jim je takšen način spodbujanja branja primeren, bomo z akcijo nadaljevali.

CICI BRALNA ZNAČKA

Knjižnica Litija organizira projekt cici bralna značka za vrtce (skupine pred vstopom v šolo), izvajajo jo vrtci obeh občin. Bralci pred vstopom v šolo prejmejo pohvalo. Število sodelujočih je konstantno, bomo pa družinsko branje – starši berejo svojim otrokom – še bolje promovirali.

TAČKOV FESTIVAL

Festival je že tradicionalen. Za leto 2020 pripravljamo devetega. Povezuje kulturne ustanove mesta Litija in bo 5-dneven, njegov glavni namen je vzgoja za kulturo, strpnost in kinologijo. Poteka v pričetku meseca junija – ob rojstnem dnevu Naceta Simončiča.

PROGRAM ZA SREDNJEŠOLCE

Vsak letnik Gimnazije Litija naj bi splošno knjižnico obiskal vsaj enkrat letno in se seznanil z njenim delovanjem v okviru knjižnično-informacijskega sistema Slovenije. Pritegnili smo jih k projektu Rastem s knjigo, dogovorimo se za obisk literarnega ustvarjalca. Z gimnazijci in njihovo šolsko knjižnico predstavljamo našo splošno knjižnico (samostojna uporaba, info opismenjevanje); organiziramo srečevanja z avtorji, prevajalci in obiske splošne knjižnice.

Za gimnazijo pripravimo cikel obiskov gimnazijcev, pri tem jim omogočimo, da:

- poiščejo informacije o gradivu, ki ga ima knjižnica, in o gradivu, do katerega ima knjižnica dostop,
- uporabljajo vzajemni katalog in druge kataloge in baze podatkov
- uporabljajo tehnične pripomočke, ki so v javni uporabi v prostorih knjižnice.

PROGRAM ZA ODRASLE

Prireditve za odrasle obiskovalce so postale pomemben del kulturne ponudbe v našem okolju:

- **večerne predstavitve knjig** - gostimo znana imena slovenske pisateljske/pesniške ustvarjalnosti, pa tudi domače ustvarjalce s področja umetnostnih in neumetnostnih besedil;
- **predavanja** s področja domoznanstva in zanimivostih našega območja;
- **projekt Zanimiva znanost:** predstavitve diplomskih/magistrskih/doktorskih nalog in področij delovanja domačih strokovnjakov (v obeh knjižnicah) – promocija poučne literature in domoznanstva;
- **razstavna dejavnost** - popularizacija našega rednega dela in fondov, domoznanstva, pomembnih obletnic; umetniške razstave – Litija in Šmartno; umetniške razstave polepšajo, dopolnjujejo literarno umetnost;
- **potopisna predavanja s projekcijami** - v enotah Litija in Šmartno pri Litiji;
- **bralne urice** za varovance Doma Tisje (mesečni obiski doma starejših občanov na obeh lokacijah);
- srečevanje ob knjigah z gojenci **Varstveno delovnega centra Litija** (enkrat mesečno);
- **»knjiga na dom«** - **ponudba izposoja na dom starejšim prebivalcem, gibalno oviranim** - v okviru tega projekta razvijamo socialno funkcijo knjižnice; uslužbenci knjižnice ali prostovoljci uporabnikom, ki ne morejo sami v knjižnico, prinesejo gradivo na dom (predhodno telefonsko usklajevanje);
- **točka za vseživljenjsko izobraževanje** – oblika predavanj, individualnih srečevanj je priložnost za predstavitev različnih znanj.
- **Skrb za knjigobežnice v Občini Šmartno pri LITJI** – (Primskovo, Šmartno, Bogenšperk).
- **Umestitev knjigobežnic v Občini Litija** – v letu še 2019 nismo realizirali, **novost za 2020.**
- **Knjižni klub** – načrtujemo srečevanja bralcev in pogovore o prebranem; knjižni klub bo vodila pisateljica in umetnostna kritičarka Tina Vrščaj;

SODELOVANJE:

- **Približevanja** (v sodelovanju z ZKMŠ enkrat mesečno gostimo zanimive in znane Slovence in Slovenke). Možni so še drugi skupni nastopi in organizacije prireditev, projektov, na katere se odzivamo.
- **Sodelovanje z društvom U3** – članom nudimo upravne prostore, prostor za srečevanja, administrativno pomoč in delno tudi materialno pomoč za izvedbo nekaterih programov: angleščina, keramika, klekanje.
- Sodelovanje z drugimi društvi in združenji (invalidi, upokojenci, diabetiki, Lila, JSKD, ZKD Šmartno, Dom Tisje, Glasbena šola Li-Šm, Občina Litija, Občina Šmartno, Grad Bogenšperk, Mladinski center Litija – priprava skupnih projektov, prireditev, delavnic, srečanj); knjižnica pomaga pri organizaciji prireditev (s pripravo vsebine in s kadri).
- **Metri naše dediščine – novo; oblike druženja, kjer je osnova dediščina (knjige, osebnosti), ki se zgodijo na terenu; ponudimo jih zaključenim skupinam, šolarjem, ljubiteljem dediščine in zgodovine:**
 - spominski Tomazinov pohod na Zasavsko sveto goro (zadnja nedelja v aprilu) – v sodelovanju s PD Litija;
 - sprehod po Grumovem Šmartnem (2. avgust),
 - Zgodbe šmarskih hiš – vsebinski sprehod po Šmartnem ob priložnostih, ko se v kraju dogajajo sejmi oz. druge dejavnosti;
 - Sprehod po Valvazorjevem trgu v Litiji (od Plečnikovega spomenika do Stare sodnije) – povezava z Mestnim muzejem Litija.

Načrtujemo okoli 300 prireditev, ki jih bomo v največji meri izvajali s povezovanjem, sodelovanjem med mnogimi deležniki: zavodi, društva, institucije, posamezniki. Namen prireditev je povezovati ljudi, branje, dediščino in širšo kulturo. Seveda tudi promovirati knjižnično dejavnost in utrjevati identiteto z lokalnimi prvinami.

15

4.3 Notranja organiziranost

4.3.1 Delovni procesi in poslovanje

Strokovno delo bo v knjižnici potekalo po ustaljenih postopkih - v osrednji knjižnici bomo načrtovali, upravljali in vodili večino del in priprav za celotno mrežo knjižnice. Prizadevali si bomo za kvalitetno poslovanje našega zavoda.

Zaradi majhnega števila zaposlenih in razvejanosti dela se v naši ustanovi področni timi nenehno spreminjajo, razdružijo in glede na potrebe sestavljajo. Nasploh velja, da skoraj 'vsi delamo vse'.

Pri delu je prisotna velika samoiniciativnost, odgovornost in samostojnost delovanja. Zaposleni imajo dolgoletne izkušnje in dobro presojo. Večkrat pa bomo skušali spodbujati okoliščine za prispevek novih idej za nove storitve in izboljšanje procesov dela. Zato je ves tim vključen v načrtovanje, oceno zmožnosti in izvedbe prireditev, projektov. Pomembna so skupna izobraževanja in spodbujanje motiviranosti za dobro delo.

Na Ministrstvu za kulturo se v sodelovanju s strokovnimi organi knjižničarske stroke pripravlja nov pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe. Določal bo pogoje zaposlovanja, prostorov, nabave gradiva, storitve, način organiziranosti in drugo. Zahteve bodo skladnejše z razvojem in pričakovanji ter potrebami uporabnikov.

Po še veljavnem pravilniku navajamo preračun zaposlenih delavcev, odobrene po sistemizaciji in dejansko načrtovane v prihodnjem letu:

- 16,5 delovnih mest je sistemiziranih;
- po Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe je izračun 18,4 uslužbencev,
- zaposlenih je 11,5.

	Standardi za splošne knjižnice	pravilnik	Sistemizacija	Stanje 2020
	Prebivalci (Litija in Šmartno)	21.050		
1	5 strokovnih knjižničnih delavcev na 10.000 prebivalcev	10,2	9	8
2	1 manipulativni teh. delavec na 10.000 prebivalcev	2	2	0,5
3	1 delavec za vzdrževanje rač. mreže in program. opreme za 40 računalnikov (32 računalnikov)	0,80	1	1
4.	1 upravni delavec,	1,00	1	0
	Poleg direktorja in	1,00	1	1
	1 tehnični delavec na 10.000 preb.	2	1	0,5
	najmanj 1 del za račun. in tajniška dela	1	1	0,5
5	Domoznanska služba; 1 delavec za vsakih 50.000 prebivalcev	0,42	0,5	0
	Skupaj po standardih:	18,4	16,5	11,5
	Strokovnih delavcev:	10,2	12	8
	Tehnično/upravnih delavcev:	8,2	4,5	4,1

V prihodnje bi bilo potrebno polovično zaposlitev poslovne sekretarke, ki opravlja tudi domoznansko dejavnost, povečati na polno zaposlitev. Glede na pravilnik in sistemizacijo, ki jo predvidevata, dejansko drugi profili zapolnjujemo to vrzel.

Potrebne zamenjave bomo reševali znotraj kolektiva, zunanja pomoč (študentski servis, pogodbeno delo) je predvidena zgolj ob izrednih primerih/projektih oz. daljših nenačrtovanih odsotnostih.

16

Zap.št.	Vrsta delovnih mest	Stanje 2020
1.	Bibliotekar	3,0
2.	Višji knjižničar	2,0
3.	Knjižničar	3,0
4.	Manipulant	0,5
5.	Računovodja VII.	0
6.	Poslovni sekretar VI.	0,5
7.	Čistilka	0,5
8.	Informatik VII/1	1
9.	Direktor	1
	SKUPAJ	11,5

4.3.2 Stalno strokovno izpopolnjevanje in interno prenašanje znanja

Strokovni delavci knjižnice se imajo v skladu s 44. členom kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti dolžnost in pravico strokovno izpopolnjevati in dopolnjevati svoje znanje. Zaposleni v knjižnici potrebujemo specifična strokovna znanja, računalniška in informacijska znanja in ustrezne napotke za delo s strankami, javnostmi. Potrebujemo tudi usmeritve, navdihe, da bomo naše uporabnike učinkovito vključevali v kulturne tokove naše ustanove – to se velikokrat izkaže tekom leta, tako da jih je težje načrtovati.

Nadaljevali bomo izobraževalne programe za področja, ki jih želimo načrtno razvijati (ciljna skupina mladostnikov, skupina nezaposlenih, ne vključenih v knjižnice).

Strokovni delavci bodo utrjevali znanja s področja bibliotekarstva, urejanja podatkov in statistik, potrebno je osveževati znanja za vodenje in načrtovanje dela v knjižnici in seveda nove pristope glede informacijskih tehnologij.

Izobraževanja tudi krepijo pripadnost ustanovi in lokalni skupnosti.

4.3.3 Prostovoljstvo v Knjižnici Litija in druge oblike kadrovskega sodelovanja

Program prostovoljstva knjižnice služi obogatitvi naše dejavnosti, hkrati pa je na voljo ljudem, ki želijo podariti svoj prosti čas in s tem bogatiti skupnost, v kateri živijo.

Prostovoljci so lahko: dijaki in študenti, nezaposleni mladi, ki iščejo delovnih izkušenj, starejši nezaposleni, mlajši upokojenci. Knjižnica o opravljenem prostovoljstvu izda potrdilo.

Na prostovoljni bazi deluje tudi naša mreža potujoče knjižnice, kjer izposojajo volonterke – povrnemo jim potne stroške za prevoz gradiva. To organizacijo bomo ohranili.

V knjižnici je mogoče tudi delovno usposabljanje invalidov; možnosti za sodelovanje vidimo tudi z novim VDC v Litiji, izvajali bomo program Socialne aktivacije z IC Geoss (zaposlovanje dolgotrajno brezposelnih oseb).

Želimo si razviti nove možnosti in oblike sodelovanja med prostovoljci in uporabniki storitev – sodelovanje pri prireditvah oz. širjenju bralne kulture (bralne skupine, krožki, klubi, ki povezujejo različne socialne skupine in uporabnike). Knjižnica bi seveda omogočila oz. zagotovila potrebne materialne zahteve (prostor, promocija, materialni stroški).

4.3.4 Investicije, prostori in tehnična opremljenost

17

Knjižnica za tekoče investicijsko vzdrževanje in nakup opreme v letu 2018 predvideva sredstva, ki so opredeljena v proračunih ustanoviteljic; Občina Litija: 10.000 EUR, Občina Šmartno pri Litiji 4.000 EUR.

Sredstva v osrednji knjižnici v Litiji načrtujemo za:

- Zamenjava vinilnih talnih oblog v galeriji - porabo do 4.000 EUR.
- Posodobitev strežniškega sistema (1.500 EUR).
- Nadaljnja menjava sijalk – neonske za led (do 1.500 EUR).
- Prezračevanje prireditvenega prostora (do 1.500 EUR).
- Rezerva/nerazporejeno glede na potrebe: 1.500 EUR.

V krajevni knjižnici Šmartno bomo z investicijskimi sredstvi poskrbeli za zamenjavo:

- Brušenje in lakiranje parketa v galeriji (2.000)
- Projektor (1.000),
- druga popravila oz. zamenjavo opreme, ki bi se okvarila.

Za osrednjo knjižnico v Litiji bomo javnost in obe ustanoviteljici intenzivno opozarjali na potrebno rešitev povečanja oz. širitev prostorov.

Za rešitev prostorske problematike osrednje knjižnice je nujen dogovor med obema občinama, saj pokrivamo območje 21.000 prebivalcev obeh lokalnih skupnosti. Možnost vidimo v povezovanju skozi projekt Ljubljana EPK 2025.

Načrtovati bi morali tudi energetska sanacijo obeh knjižnic v Litiji in Šmartnem – opozarjamo na popolnoma neizolirana podstrešja obeh objektov.

4.4 Sodelovanje in promocija

Knjižnica kot javni zavod sodeluje s posamezniki in ustanovami. Glavni namen povezovanja je širjenje bralne kulture in utrjevanje dediščine in kulture nasploh.

Knjižnica se bo povezovala z zavodi in ustanovami za soorganiziranje prireditev in kulturnih dogodkov (Tačkov festival, Približevanja, Festival skupnosti, obeležje občinskih in državnih praznikov, itd.). Prizadevali si bomo, da bomo dosegali vse generacije in sloje prebivalstva.

Iskali bomo novih poti za navezavo stikov z uporabniki – predvsem z uporabo novih tehnologij. Želimo si, da bi vidnost knjižnice postala čim širša in trajnejša v življenju ljudi. Izpostavljali bomo vrednote branja in splošne kulture z načini, ki smo jih opredelili v sprejeti strategiji.

Predvsem si želimo doseči večjo stopnjo sprejetosti knjižnice med ljudmi in večjo zavzetost za bralno kulturo. To si bomo prizadevali doseči s kvalitetnim programom in ustvarjanjem dobrega okolja v naših knjižnicah.

5. ZAKLJUČEK

V knjižnici bomo v prihodnjem letu pisali novo strategijo razvoja – za nadaljnjih 5 let.

Dosedanja strategija je realizirala področja, ki niso vključevala večjih finančnih vložkov – predvsem smo pozitivno reševali oz. delovali na vsebinskem področju (promocija knjižnice in njen ugled, kakovost storitev in znanj, zadovoljevanje zakonskih predpisov – informacijska varnost in drugo), manj smo bili uspešni pri vzpostavitvi razumevanja naše problematike pri lokalni skupnosti, kjer bi bili potrebni večji finančni vložki.

Naši cilji za leto 2020 so:

- Ustvariti strategijo razvoja Knjižnice Litija, v kateri se zrcali razvojna vizija lokalne skupnosti (ob tem morda lahko računamo na podporo drugih deležnikov, partnerjev – predvsem pa lokalne skupnosti, ustanoviteljic).
- Strategija razvoja bo vključevala tudi nova Strokovna priporočila in standarde za splošne knjižnice (2018-2028);
- Strategija bo vključila tudi nov Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe.
- Strategija bo plod timskega dela, saj bomo le tako lahko dosegli, da jo bodo knjižnični delavci prepoznali kot svojo.

Strategija bo orodje, kjer bodo izpostavljene težave, problemi in nakazane poti za razrešitev le-teh.

Ker bo pisana empirično, bo mogoče zasledovati uspešnost delovanja knjižnice in doseganje zastavljenih ciljev.

Področij dela je mnogo, zato utrip dela v knjižnici nikakor ne bo enoličen.

Litija, 16.12.2019

Pripravila:
Andreja Štuhec,
direktorica
dipl. univ. nov., višja bibliotekarka

PRILOGA I: OBRATOVALNI ČAS – URNIK ODPRTOSTI 2020

Dan	Knjižnica Litija	Knjižnica Šmartno
Poned.	10.00 – 19.00	08.00 – 15.00
Torek	10.00 – 18.00 (prireditve)	12.00 – 19.00
Sreda	10.00 – 19.00	ZAPRTO
Četrtek	08.00 – 19.00	12.00 – 19.00 (prireditve)
Petek	08.00 – 19.00	08.00 – 15.00
Sobota	07.30 – 12.30	-
Skupaj	53,00	27,00

Kolekcijska potujoča knjižnica

Kolekcija	2020	Ure na teden
Dole	Šola nižja in višja stopnja	2
Polšnik	Šola nižja stopnja	1
Gabrovka	Torek: 10-14 ure Petek: 17-19 ure	6
Jevnica	Šola nižja stopnja vrtec	1 1
Sava	Šola nižja stopnja	1
Vače	Ponedeljek 16-19 Sreda 11-14.30	6,5
Primskovo	Šola nižja stopnja in vrtec	1
Št. Poljane	Šola nižja stopnja	1
Kostrevnica	Šola nižja stopnja	1
Hotič	Šola nižja stopnja	1
Dom Tisje	Knjižnica ob potoku	1
Dom Tisje - Litija	Knjižnica ob reki (plan – novo)	1
Skupaj odprtost:		24,5

(potujoča knjižnica med poletnimi počitnicami deluje v Gabrovki 2 uri na teden)

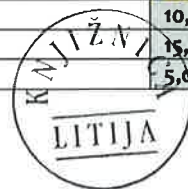
Poletni obratovalni čas velja za mesec julij in avgust:

Dan	KNJIŽNICA LITIJ	KNJIŽNICA ŠMARTNO
Ponedeljek	12.00-19.00	12.00 – 19.00
Torek	08.00-14.30	08.00 – 14.30
Sreda	08.00-14.30	ZAPRTO
Četrtek	12.00-19.00	12.00 – 19.00
Petek	08.00-14.30	08.00 – 14.30
Sobota	zaprto	zaprto

Priloga II. PREDLOG CENIKA V LETU 2020 / Cenik velja od 1. 1 2020.

CENIK STORITEV

Besedilo	EUR
1. Vpisnina + izkaznica za vse člane	brezplačna
2. Izgubljena, uničena izkaznica, sprememba podatkov na izkaznici	4,00
3. Članarina	
Člani do 18. let, nezaposleni (s potrdilom)	brezplačna
Člani – nad 75 let	brezplačna
Člani – invalidi ob predložitvi invalidske izkaznice	brezplačna
Člani – člani društva ZBDS	brezplačna
Zaposleni, svobodni umetniki, obrtniki	10,00
Študenti, kmetje, gospodinje, upokojenci	7,00
Študenti, člani KLIŠE-ja, ob predložitvi izkaznice KLIŠE	3,00
Pravne osebe (do 10 podčlanov, uporabnikov)	20,00
Pravne osebe (nad 10 podčlanov, uporabnikov)	50,00
Možnost nakupa darilnih bonov za plačilo članarine (7 ali 10 EUR)	
4. Rezervacije in naročila gradiva v knjižnici (knjižno in neknjižno)	brezplačno
Podaljšanje gradiva	brezplačno
Neprevzeto naročeno in rezervirano gradivo	0,50
5. Zamudnina na dan	
Knjižno gradivo (leposlovje in poučno gradivo)	0,20
Knjižno gradivo – revije	0,10
Neknjižno gradivo – igranje, DVD, CD (igrani filmi, risanke, glasba)	0,30
Vrnjeno gradivo v drug oddelek	0,20
OPOMINI:	
6. 1. opomin - zamudnina +	0,50
2. opomin - zamudnina +	0,50
3. opomin - zamudnina +	0,50
4. opomin - po ceniku odvetnika + zamudnina	
7. ODŠKODNINA	
Poškodovana nalepka (koda, RFID)	1,00
Oprema in obdelava nadomestnega gradiva	2,00
Popravilo poškodovanega gradiva	od 2,00 do 5,00
Zaščitni ovitki neknjižnega gradiva	0,50
8. MEDKNJIŽNIČNA IN MEDODDELČNA IZPOSOJA	
Izposoja za študijske namene (po pogodbi iz območnosti)	brezplačno
Medknjižnična izposoja	8,00
Neprevzeta medknjižnična izposoja	6,00
Zamudnina za medknjižnično izposajo (po ceniku knjižnice)	
Medoddelčna izposoja	brezplačno
9. Izpis transakcij na uporabnikovi izkaznici	0,50
10. Fotokopiranje in tiskanje	
A4 tekst (čb) enostr./obojestr	0,20/0,30
A4 barv enostr./obojestr.	0,40/0,60
A3 tekst (čb) enostr./obojestr.	0,30/0,50
A3 barv. Enostr./obojestr.	0,60/0,80
11. Uporaba interneta	brezplačna
13. Poškodovana računalniška oprema - po izstavljenem računu	
14. Najem knjižničnih prostorov	
Profitne ustanove/posamezniki – do 2 uri	40,00
Vsaka nadaljnja ura.	10,00
Neprofitne ustanove/posamezniki – do 2 uri	15,00
Vsaka nadaljnja ura	5,00

FINANČNI NAČRT ZA LETO 2020

Finančni načrt Knjižnice Litija je pripravljen na podlagi temeljnih ekonomskih izhodišč in predpostavk za pripravo finančnih načrtov za leto 2020.

Načrt prihodkov in odhodkov po obračunskem načelu za leto 2020

PRIHODKI

Prihodki iz poslovanja	Realizacija 2018	Realizacija 2019 ocena	Plan 2020	Indeks 2020/2019
Prihodki iz proračuna ustanoviteljice OBČINA LITIJ	265.000	275.500	282.000	102
Prihodki iz proračuna ustanoviteljice OBČINA ŠMARTNO pri Litiji	98.310	105.022	108.510	103
Prihodki za izvajanje javne službe -ČLANARINE, zamudnine...	31.486	24.616	24.700	100
Drugi prihodki za izvajanje javne službe	5.737	5.394	5.400	100
Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	728	906	500	55
Izredni prihodki	0	0	0	
Prihodki skupaj	401.261	411.438	421.110	102

STROŠKI

STROŠKI	Realizacija 2018	Realizacija 2019 ocena	Plan 2020	Indeks 2020/2019
Splošni stroški	25.995	27.000	27.500	102
Programski stroški	5.684	5.900	6.000	102
Stroški materiala	31.679	32.900	33.500	102
Splošni stroški	36.975	37.500	38.000	101
Programski stroški	15.935	15.160	15.300	101
Stroški storitev	52.910	52.660	53.300	101
Bruto plača in nadomestila	228.119	240.865	252.510	105
Prispevki	36.727	38.779	40.500	104
regres	10.428	10.721	11.300	105
KDPZ	4.545	4.592	4.600	100
Drugi stroški dela	13.260	12.345	13.100	106
Strošek dela	293.079	307.303	322.010	105
Ostali drugi stroški	1.208	1.235	1.300	105
Amortizacija	10.906	11.000	11.000	100
Stroški skupaj	389.782	405.097	421.110	104
Davek od dohodka pravnih oseb	228	88		0
Presežek prihodkov nad odhodki	11.251	6.253	0	

V letu 2020 načrtujemo 421.110 EUR prihodkov, kar je za 2 % več kot v predhodnem letu in sicer pri ustanoviteljicah Občini Litija za 2 % in pri Občini Šmartno za 3 %.

Načrtujemo enako odhodkov, kar je za 4 % več kot v predhodnem letu.

V letu 2020 planiramo 21.300 EUR programskih stroškov, ki so namenjeni za izvajanje programa, in sicer: stroški potujoče knjižnice, literarni večeri, približevanja, Tačkov festival, projekt bralna značka, projekt Poletavci, domoznanski projekti, razstave, pravlјice za najmlajše.

Med splošne materialne stroške sodijo elektriķa, ogrevanje, komunalne storitve, stroški za vzdrževanje in zavarovanje opreme in stavbe, telefonske in poštne storitve, stroški pisarniškega materiala, stroški izobraževanja, računovodske storitve, storitve plačilnega prometa...

Iz prihodkov za izvajanje javne službe (članarine, zamudnine) načrtujemo za 10.000 EUR nakupa knjižnega gradiva, ter 1.000 EUR za nakup drobnega inventarja v primeru neuporabnosti oz. uničenja dosedanje opreme.

Pri načrtovanju stroškov dela smo upoštevali Dogovor o plačah in drugih stroških dela v javnem sektorju, Aneks k kolektivno pogodbi za kulturne dejavnosti, aneks k kolektivni pogodbi za javni sektor... (Uradni list 80/18).

Na dan 1.1.2020 je 11,5 zaposlenih in ne predvidevamo, da bi se število zaposlenih povečevalo.

Upoštevali smo, da minimalna plača znaša 940,58 €. Višina regresa za letni dopust se načrtuje v skladu z določbami Zakona o delovnih razmerjih v višini minimalne plače za vse javne uslužbenke, ne glede na plačni razred. V skladu z Aneksom h Kolektivni pogodbi se spremenijo premije dodatnega pokojninskega zavarovanja.

V letu 2020 ne načrtujemo izplačilo jubilejnih nagrad in odpravnin ob upokojitvi. V skladu s dogovori in aneksi iz decembra 2018 se bodo strokovnim delavcem s septembrom 2020 povečali oziroma uskladili plačni razredi (zadnje tretje povišanje).

Načrt prihodkov in odhodkov po denarnem toku za leto 2020

Zaradi spremljanja in gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov na ravni države in občine moramo določeni uporabniki v skladu s 16. členom pravilnika o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov ugotavljati in razčlenjevati prihodke in odhodke tudi na način, ki je določen za druge uporabnike proračuna. To pomeni. Da smo dolžni pri prepoznavanju prihodkov in odhodkov upoštevati računovodsko načelo denarnega toka (plačane realizacije).

Finančni načrt je pripravljen na podlagi realizacije prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka predhodnega leta in predvidenih prilivov in odlivov, ki jih načrtujemo za leto 2020.

Pri načrtovanju smo izhajali iz izhodišč za pripravo finančnih načrtov, ki smo jih prejeli od ustanoviteljic občine Litija in Občine Šmartno pri Litiji.

PRIHODKI	Realizacija 2019 ocena	Realizacija 2018	Plan 2020	Indeks P2020/R2019	OBČINA LITIJA	OBČINA ŠMARTNO	OSTALI PRIHODKI
Prihodki iz proračuna ustanoviteljice OBČINA LITIJA	319.200	311.247	329.700	103	329.700		
redna dejavnost	275.500	265.000	282.000	102	282.000		
knjižnično gradivo	37.700	36.250	37.700	100	37.700		
investicije	6.000	9.997	10.000	167	10.000		
Prihodki iz proračuna ustanoviteljice OBČINA ŠMARTNO pri Litiji	121.522	118.053	126.010	104		126.010	
redna dejavnost	104.022	99.394	108.510	104		108.510	
knjižnično gradivo	13.500	11.833	13.500	100		13.500	
investicije	4.000	6.826	4.000	100		4.000	
Prihodki iz proračuna države Ministrstvo za kulturo	21.899	19.426	21.950	100			21.950
Drugi prihodki za izvajanje javne službe	27.000	34.969	28.500	106			28.500
Prihodki od premoženja (uporabnine)	920	830	1.000	109			1.000
Prihodki skupaj	490.541	484.525	507.160	103	329.700	126.010	51.450
STROŠKI	Realizacija 2019 ocena	Realizacija 2018	Plan 2020	Indeks P2020/R2019	OBČINA LITIJA	OBČINA ŠMARTNO	OSTALI PRIHODKI
Skupaj izdatki za blago in storitve	178.685	162.303	172.360	96	84.445	36.465	51.450
Izdatki za blago in storitve	97.799	84.101	92.460	95	46.745	22.965	22.750
Knjižnično gradivo	80.885	78.202	79.900	99	37.700	13.500	28.700
Plače in drugi izdatki zaposlenim	263.930	252.021	275.900	105	202.208	73.692	0
Bruto plače	240.865	228.572	251.500	104	185.104	66.396	0
regres	10.721	10.428	11.300	105	8.317	2.983	0
Drugi stroški dela	12.344	13.021	13.100	106	8.788	4.312	0
Prispevki delodajalca	43.372	41.120	44.900	104	33.046	11.854	0
Investicijski odhodki	12.640	17.732	14.000	111	10.000	4.000	0
Stroški skupaj	498.627	473.176	507.160	102	329.700	126.010	51.450
Presežek prihodkov nad odhodki	-8.086	11.349	0		0	0	0

Pri spremljanju prihodkov in odhodkov po načelu denarnega načrtujemo za 3 % več prihodkov, kot v letu 2019. Povečanja in zmanjšanja so prikazana v zgornji tabeli.

Finančni načrt je pripravila Vesna Zaletelj, računovodja.

December 2019

Štefan A.

